

Asia: OPH-1770-2022

Lausunto kasvatusta- ja ohjausalan ammattitutkinnon perusteluonnoksesta

Teknologiateollisuus pitää välttämättömänä, että kasvatusta- ja ohjausalan ammattitutkinnon perusteita päivitetään vastaamaan työelämän vaatimuksia huomioimalla tutkinnon perusteissa oppivelvollisuuden laajeneminen sekä kasvatusta- ja ohjausalan ammattilaisten lisäosaamistarve tuen ja tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Koulutusjärjestelmään tulee kaikille asteille yhä enemmän oppijoita monikulttuurisella taustalla ja tämä tulee haastamaan uudella tavalla kasvatusta- ja ohjausalan ammattilaisia.

Nyt ehdotettuun perusteluonnokseen laaditut kaksi uutta tutkinnon osaa ovat niin ikään tarpeellisia, koska yhä useampi ao. tutkinnon suorittanut tulee työskentelemään yläkoulussa ja nivelvaiheen koulutuksissa sekä toisella asteella. Yhteiskunnan kasva jatkuvan oppimisen tarve tuo ohjauksen piiriin myös entistä enemmän aikuisopiskelijoita, joiden huomioiminen kasvatusta- ja ohjausalan ammattitutkinnon perusteluonnoksissa on tervetullutta.

Työelämälähtöisyys

Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus suunnitella ja toteuttaa opiskelijan tarvitsemat tukitoimet, jotta opiskelija suoriutuu opinnoistaan suunnitellulla tavalla. Tekniikan ammatillisiin tutkintoihin tulee jatkossa yhä enemmän tukea tarvitsevia opiskelijoita, jotka tarvitsevat ohjausta opinnoissaan oppilaitoksessa sekä työelämäjaksoilla. Samaan aikaan työnantajat viestivät huolestaan siinä, etteivät opiskelijat työelämäjaksoille tullessaan pysty opiskeluun työpaikoilla ja valmistuvienkin osaaminen on paikoin heikkoa.

On tärkeää pitää huolta, että opiskelijoilla on lähtökohdistaan huolimatta mahdollista saavuttaa tosiasiallisesti ne taidot, joita hän työelämäjaksoillaan tarvitsee. Tämä vaatii myös ohjaushenkilöstöltä alan työelämän osaamista ja ymmärtämistä. Osaamisen ja työllistyvyyden ohjauksen ammattitaitovaatimuksissa on paljon hyviä ja kannatettavia osaamisia. Ne ovat kuitenkin varsin geneerisellä tasolla. Lisäksi on tärkeää huomioida alojen erityispiirteet käytännön ohjaustyön kannalta, mm. turvallisuusosaaminen tekniikan alan opinnoissa.

Koska ohjaustehtävissä toimivaa henkilöstöä tarvitaan enenevässä määrin yläkoulussa ja toisella asteella, on hyvä huomioida, että näillä henkilöillä on riittävästi sisällöllistä osaamista opetettavien aineiden sisällöstä. Siksi erityisesti äidinkielen, matematiikan ja vieraiden kielten osaamiseen on syytä kiinnittää huomiota ja näitä voitaisiin vahvistaa tarjoamalla tutkinnon suorittajille esim. lukion äidinkielen ja matematiikan lyhyen oppimäärän opintoja tai ammatillisten perustutkintojen yhteisten opintojen sisältökertausta.

Nuoret ja aikuiset tulevat tarvitsemaan aiempaa enemmän ohjausta ammatilliselle uralle ja tästä syystä esimerkiksi urasuunnittelutaitojen kehittymisen tukeminen voisi olla jo itsessään oma ammattitaitovaatimus esim. Aikuisten ohjaus eri elämäntilanteissa -

kokonaisuudessa tai Osaamisen ja työllistyvyyden ohjaus -kokonaisuudessa. Myös ohjattavien työelämätaitojen kehittymisen ohjaus on tärkeää ja sen olisikin olla hyvä olla sisällä esim. Osaamisen ja työllistyvyyden ohjaus – kokonaisuudessa.

Tutkinnon muodostumisesta

Valinnaisuuden lisääminen on tervetullutta ja esimerkiksi korkeakouluopinnot (5-30 osp) mahdollistavat tutkinnon suorittajan teoreettisen osaamisen syventämisen.

Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että tulevien kasvatus- ja ohjausalan ammattilaisten työelämäosaamista ja työssäoppimisjaksojen aikaista ohjausosaamisen valmiuksia kehitetään räätälöitävillä Paikallisesti tarjottavilla tutkinnon osilla (5-30 osp). Paikalliset tutkinno-osat ovat tällä hetkellä paras mahdollisuus muokata olemassa olevia tutkinnonperusteita paremmin työelämän tarpeisiin vastaavaksi.

Uudet tutkinnonosat

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon aktiivinen edistäminen työelämässä (20 osp) -tutkinnon osa sisältää vaikeasti avautuvia käsitteitä, jotka tulisi avata niiden ymmärrettävyyden lisäämiseksi. Esimerkiksi *"toimii työssään tunnistaen syrjinnän ja ulossulkemisen vaikutuksia häpeän rakentumiseen ja ostrakismiin"* tai *"tunnistaa radikalisoitumista ja väkivaltaista ekstremismiä ilmiönä ja toimii ennaltaehkäisevästi toimintaympäristön ohjeiden mukaisesti"* kohdat tulisi kirjoittaa ymmärrettävämmiin.

Teknologiateollisuus ry

Lisätietoja:

Milka Kortet, 050 569 7856, etunimi.sukunimi@teknologiateollisuus.fi